

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 29 października 2019 r.
skargi R.S.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w S. z dnia 20 grudnia 2016 r., sygn. akt II Ca (...)
wydanego w sprawie z powództwa R.S.
przeciwko F.S.
o zapłatę,

- 1. odrzuca skargę,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz pozwanego F. S. kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) zł tytułem kosztów postępowania ze skargi o stwierdzenie niezgodności prawem prawomocnego wyroku.**

UZASADNIENIE

Powód R.S. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 20 grudnia 2016 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 30 listopada 2015 r. w punkcie I przez oddalenie powództwa, w punkcie II przez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego F.S. kosztów procesu oraz w punkcie III przez zamieszczenie orzeczenia o nieuiszczonych kosztach sądowych.

Sąd pierwszej instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9 385 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2013 r. oraz orzekł kosztach postępowania, przyjmując, że strony łączyła ustna umowa o świadczenie usług, podobna do umowy zlecenia, której przedmiotem było prowadzenie przez pozwanego spraw powoda w zakresie dochodzenia odszkodowań związanych z pojazdami użytkowymi przez powoda w ramach działalności gospodarczej. Sąd rozstrzygnął spór o to, czy dochodzenie przez pozwanego objętego odrębnym zleceniem odszkodowania od P. S.A. za szkodę w samochodzie Scania obejmowało wyłącznie etap przedsądowy, czy także sądowy oraz czy w zakresie zlecenia mieściła się całość roszczenia, czy tylko jego część. Przyjął, że powód zlecił pozwanemu dochodzenie całego roszczenia na każdym etapie postępowania, także przed sądem. Pozwany wykonał swoje obowiązki niedbale, powodując szkodę polegającą na przedawnieniu roszczenia o dalszą, niedochodzoną sądowo część odszkodowania w wysokości 9 385 zł.

Sąd II instancji – po przeanalizowaniu materiału dowodowego - uznał natomiast, że pozwanemu nie można przypisać niezachowania należytej staranności przy wykonaniu umowy. W wyniku jego starań doszło do wyegzekwowania należności w zakresie, jaki określił powód. Dodatkowo wskazał, że powód - wbrew dyspozycji art. 6 k.c. - nie dowiódł wystąpienia w jego majątku szkody w wysokości dochodzonej przez niego kwoty.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego powód zarzucił, że wyrok ten narusza i jest niezgodny z art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 382 w zw. z art. 235 § 1 k.p.c., art. 734 § 1 k.c., art. 471, art. 472 i art. 750 w zw. z art. 734 § 1 k.c., art. 6, art. 361 § 1 i 2 w zw. z art. 363 § 1 k.c. które to przepisy zostały źle zastosowane lub błędnie wyłożone, powodując po stronie powoda szkodę w wysokości nie mniejszej niż 9.385,00 zł, wyrażającą się pozbawieniem go możliwości uzyskania od pozwanego odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania zawartej przez strony umowy.

Skarżący wyjaśnił, że wzruszenie zaskarżonego postanowienia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, oraz że wykorzystał wszystkie przysługujące mu możliwości uzyskania korzystnego rozstrzygnięcia.

We wnioskach skarżący domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w całości oraz zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania ze skargi, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego.

W odpowiedzi na skargę powoda pozwany wniosł o jej odrzucenie względnie odmowę przyjęcia do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania skargowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 424⁵ § 1 k.p.c. wprowadza sześć koniecznych elementów konstrukcyjnych skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Każdy z nich jest indywidualny i niezależny. Pominięcie lub nieprawidłowe skonstruowanie choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą, nienaprawialną w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r., V CNP 56/14, nie publ. poza bazą LEX nr 1682217). Jedno z wymagań, przewidziane w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., stanowi spoczywający na skarżącym obowiązek przedstawienia analizy przepisów dotyczących szeroko rozumianych środków prawnych umożliwiających uchylenie, zmianę lub pozbawienie skuteczności zaskarżonego orzeczenia i wyjaśnienie czy i z jakim skutkiem skarżący z nich skorzystał, bądź też dlaczego nie mógł lub nie próbował ich wykorzystać. Poszkodowany prawomocnym orzeczeniem sądowym ma bowiem obowiązek wykorzystania wszelkich możliwości doprowadzenia do zgodności z prawem orzeczenia rozstrzygającego spór między stronami, nim wystąpi przeciwko Skarbowi Państwa z roszczeniem odszkodowawczym za szkodę spowodowaną jego bezprawnością.

Powód w ramach wypełnienia powinności z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. stwierdził, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, i że wykorzystał wszystkie dostępne mu możliwości procesowe. Poza omówieniem dostępności i wykorzystania skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania czy powództwa przeciwegzekucyjnego,

skarżący powinien jednak także wyjaśnić czy wykorzystał nowy nadzwyczajny środek zaskarżenia, wprowadzony do systemu prawnego w dniu 3 kwietnia 2018 r., ukształtowany w art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.), istniejący już w chwili gdy sporządził skargę i również wymagający rozważenia, szczególnie że jest to środek prawny umożliwiający ingerencję w samo wadliwe orzeczenie i doprowadzenie go do stanu zgodności z prawem, podczas gdy skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku lub postanowienia orzekającego co do istoty sprawy, takich możliwości nie daje i służy wyłącznie uzyskaniu prejudykatu stwierdzającego nieusuwalną wadliwość zaskarżonego orzeczenia, otwierającego drogę do wystąpienia o odszkodowanie do Skarbu Państwa (art. 77 Konstytucji i art. 417¹ § 2 k.p.c.). Zauważyć też należy, że również skarga nadzwyczajna może doprowadzić w pewnych wypadkach do rezultatu analogicznego ze skargą o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem (art. 89 § 4 k.p.c.).

Z tych względów powód, chcąc spełnić wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. musiałaby wykazać również, że wniósł do uprawnionego organu wskazanego w art. 89 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym wniosek o złożenie skargi nadzwyczajnej w jego sprawie i wniosek ten nie został uwzględniony. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku z prawem, która nie zawiera wyjaśnienia tych wszystkich okoliczności podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania ze skargi uzasadnia art. 424¹² w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wysokość kosztów wyznacza § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

as]

aj